

Pronssi- ja rautaesineitä, jotka Olavi Kauppinen ja Harri Puntti ovat löytäneet metallinetsinnässä Salon Melkkilästä ja toimittaneet Kansallismuseon kokoelmiin Riikka Mustosen (Varsinais-Suomen maakuntamuseo) välityksellä.

Lunastus.

Verif.

Löytöpaikka sijaitsee Salon (ent. Perniön) Melkkilässä, Metsäkyläntien ja Heikkiläntien liittymän lounaispuolisella metsärinteellä, Rakkaudenkankare-nimisessä kiinteistössä (734-607-1-140). Esineet löytyivät vuonna 2017 laajalta alueelta 0 - 30 cm syvyydestä.

Löytöalueen arvioitu keskikoordinaatti: p 6678264 i 284422 (ETRS-TM35FIN)

Diar. 04.07.2018

Luett. Raninen Sami

- 1 **Pyöreä kupurasolki** 1 kpl, 79,90 g
D-typin pyöreä kupurasolki. On sulaessaan käyristynyt kahdelta reunalta ja saanut soikeahkon muodon, muuten ehjä. Koristetapeista 7 erottuu selvästi, koristetappeja yhdistävä ristikuvio erottuu paikoitellen. Muuten koristekuviointi hämärtynyt sulamisen myötä ja erottuu vain paikoitellen. Koristereiat erottuvat paikoitellen kuoppina esineen pinnassa.
Mitat 61,00 x 46,00 x 2,00 mm
- 2 **Riipus** 1 kpl, 3,30 g
Kupariseosriipuksen katkelma, osittain sulanut. Ehjä reuna on ympyrämäisesti kaartuva. Kolme koristereikää. Koristeluna erottuu nauhapunoskuviota, tarkemmin sanoen skandinaavista Borre-tyylin eläinornamentiikkaa (ripustuslenkin jäännöksen vasemmalla puolella reunassa erottuu ns. griippieläimen käpälä).
Mitat 29,00 x 21,00 x 3,00 mm
- 3 **Pyöreä kupurasolki** 1 kpl, 8,40 g
Sulanut kupariseosesineen katkelma, todennäköisesti C- tai D-tyyppisestä pyöreästä kupurasoljesta. Taipunut kaksinkerroin. Koristereikiä. Soljen reunaa on säilynyt hieman.
Mitat 26,00 x 21,00 x 5,00 mm
- 4 **Pronssiesine** 1 kpl, 15,20 g
Sulaessaan täysin deformatunut levymäisen kupariseosesineen katkelma.
Pyöreästä kupurasoljesta?
Mitat 45,00 x 25,00 x 4,00 mm
- 5 **Pronssiesine** 1 kpl, 16,20 g
Sulaessaan täysin deformatunut levymäisen kupariseosesineen katkelma. Kupera. Kaarevalla puolella jonkinlainen kiinnityslenkki (nauhamainen kupariseoslevy, joka ilmeisesti kiinnitetty muuhun esineeseen kahdella kupariseosniitillä, ja jonka toinen pää taivutettu lenkille).
Mitat 35,00 x 31,00 x 7,00 mm
- 6 **Hevosenenkäsolki** 1 kpl, 15,50 g
Sulanut hevosenenkäsoljen katkelma. Kappaleeseen sisältyy hevosenenkäsoljen kaartaa, jonka päässä on kuumuudessa deformatunut nelikulmainen alaspäin kapeneva nuppi (vrt. Kivikoski 1973: Abb. 701); em.

- kappaleeseen ovat sulaneet kiinni toinen nuppi ja siihen liittyvä pätkä soljen kaarta sekä kolmas kappale, joka voisi olla soljen neulaa. Soljen kaari on 5 - 6 mm leveä ja 3 mm paksu.
Mitat 53,00 x 23,00 x 14,00 mm
- 7 **Kaarisolki** 1 kpl, 61,10 g
Unikonnuppuisen kaarisoljen poikkivarsi (akseli). Rautaisen varren päissä on kupariseoksiset koristenupit. Koristenupit ovat ehjät ja yläpinnaltaan varren suuntaisilla tiheillä urilla koristellut. Tulessa olon jälkiä ei näy.
Mitat 149,00 x 25,00 x 13,00 mm
- 8 **Tasavartinen solki** 17,10 g
Sulaessaan deformatunut katkelma viikinkiajan tasavartisesta soljesta. Soljesta runsaat puolet jäljellä. Koristelun ja muotoilun yksityiskohtia vaikea hahmottaa. Paikoitellen erottuu jonkinlainen poikkiviivoista koostuva kapea koristenauha.
Mitat 35,00 x 17,00 x 12,00 mm
- 9 **Kaularengas** 1 kpl, 21,10 g
Katkelma koristeetonta kaarevaa kupariseosvarrasta, jonka poikkileikkaus on pyöreähkö. Luultavasti peräisin kaularenkaasta.
Mitat 66,00 x 8,00 x mm
- 10 **Kaularengas** 1 kpl, 54,40 g
Tyypillisen viikinkiajan kaularenkaan katkelma (Kivikoski 1973: Tafel 82, Abb. 727): kierretty kolmesta poikkileikkaukseltaan pyöreästä kupariseosvartaasta. Paksuneet toista päätä kohti. Yksittäisen vartaan paksuus kapeammassa päässä noin 3 mm, paksummassa päässä noin 4 mm.
Mitat 115,00 x x 12,00 mm
- 11 **Kaularengas** 1 kpl, 9,60 g
Katkelma koristeetonta kaarevaa kupariseosvarrasta, jonka poikkileikkaus on pyöreä. Luultavasti peräisin kaularenkaasta.
Mitat 42,00 x 6,00 x mm
- 12 **Kaularengas** 1 kpl, 21,60 g
Katkelma samanlaisesta nuppi- ja lenkipäisestä kaularenkaasta kuin Kivikoski 1973, Tafel 82, Abb. 728. Osittain sulanutta kupariseosvarrasta, jonka toisessa päässä vartaan ympäri spiraalimaisesti kiertävää koristeuraa ja toisessa päässä vartaan pituussuunnan mukaisia uria. Katkelma on läheltä kaularenkaan nuppipäätä.
Mitat 56,00 x 6,00 x mm
- 13 **Rannerengas** 1 kpl, 43,40 g
Katkelma samantapaisesta viikinkiajan "massiivisesta" rannerenkaasta kuin Kivikoski 1973: Tafel 83, Abb. 734. Kupariseosta, poikkileikkaukseltaan puolisoikion muotoinen (kupera puoli muodostaa koristellun ulkopinnan). Toisessa päässä rannerenkaan pääty, jossa koristelu koostuu erisuuntaisten vinoviivojen riveistä. Muuten koristelu koostuu puolipallomaisten syvennyksien riveistä, jotka sijaitsevat vastatusten. Rivit erotettu poikkiviivoilla. Syvennyksissä kolme pientä pistettä. Sulamista hieman erotettavissa. Myös alanumero 14 on saman tai samantapaisen rannerenkaan katkelma.
Mitat 51,00 x 25,00 x 7,00 mm
- 14 **Rannerengas** 1 kpl, 48,00 g

Sulaessaan deformatunut katkelma samantapaisesta viikinkiajan "massiivisesta" rannerenkaasta kuin Kivikoski 1973: Tafel 83, Abb. 734 . Koristelu tunnistettavissa samanlaiseksi puolipyöreiden syvennysten hammasmaisiksi rivistöiksi kuin löydössä KM 41431:13 sillä erolla, että esineen päässä koristelu koostuu esineen pituussuunnan mukaisista lyhyistä suorista viivoista kahdessa rivissä.

Mitat 60,00 x 24,00 x 7,00 mm

- 15 **Rannerengas** 1 kpl, 24,50 g

Katkelma "massiivisesta" viikinkiajan rannerenkaasta (ks. Kivikoski 1973: Tafel 83, Abb. 734). Samantapainen kuin alanumerot 13 ja 14. Sulaessaan voimakkaasti deformatunut. Poikkileikkaus puolisoikiomainen. Toisessa päässä rannerenkaan päätyyn liittyvää vinoviivamaisten kuvioiden riveistä koostuvaa koristelua. Muuten koristeina vastatusten sijaitsevia puolipallomaisten syvennysten rivejä, joissa kolme pistettä syvennystä kohti.

Mitat 26,00 x 25,00 x 7,00 mm

- 16 **Rannerengas** 1 kpl, 4,50 g

Katkelma samantapaisesta rannerenkaasta kuin Kivikoski 1973: Tafel 84, Abb. 741. Ohutta, käyristynyttä kupariseoslevyä. Koristeltu pitkittäissuuntaisilla viivoilla, jotka päättyvät katkelman päässä oleviin kolmeen poikkisuuntaiseen, vinoviivoilla täytettyyn koristenauhaan.

Mitat 26,00 x 26,00 x 1,00 mm

- 17 **Rannerengas** 1 kpl, 3,00 g

Ohutta, käyristynyttä kupariseospeltiä, luultavasti rannerenkaasta peräisin. Toisella pinnalla koristeluna pitkittäisiä viivoja, joiden väleissä kulkee pieniä ympyrärivejä viivojen suuntaisesti. Viivat ja ympyrärivit katkaisee niihin nähden poikittaisessa suunnassa kulkeva vinoneliöistä koostuva rivi, joka on muodostettu pisteviivalla.

Mitat 32,00 x 29,00 x 1,00 mm

- 18 **Ketjunjakaja** 2 kpl, 26,50 g

Ketjunjakaja, kupariseoslevyä. Keskellä valamalla tehty suorakaiteenmuotoinen ristikko (rombimaisia tai pyöreitä reikiä neljässä esineen pituussuunnan muotoisessa rivissä). Esineen lyhyillä sivuilla on kolme valamalla tehtyä spiraalia, joissa reiät. Ristikko-osan toisella reunalla ja yhdessä spiraalikuviossa on kiinni kupariseoslangasta tehdyt ketjunlenkit. Lisäksi alanumeroon sisältyy yksi irrallaan oleva ketjunlenkki. Lähteessä Kivikoski 1973: Tafel 90, Abb. 797 kuvattu esine muistuttaa tämän ketjunjakajan päätyä. Alanumero KM 41431:19 lienee katkelma samanlaisesta ketjunjakajasta.

Mitat 80,00 x 35,00 x 2,00 mm

- 19 **Ketjunjakaja** 1 kpl, 6,30 g

Kulmalle vääntynyttä kupariseoslevyä, jossa kolme valettua, umpinaista spiraalia ja niiden välissä kaksi reikää. Luultavasti katkelma samantapaisesta ketjunjakajasta kuin KM 41431: 19. Muistuttaa myös lähteessä Kivikoski 1973: Tafel 90, Abb. 797 kuvattua esinettä, joka on tulkittu riipukseksi.

Mitat 28,00 x 23,00 x 1,00 mm

- 20 **Riipus** 2 kpl, 20,10 g

Kahteen osaan katkennut riipus tai ketjunkannatin, tehty ohuesta kupariseoslevystä. Yläosassa linnun päätä muistuttava ulkonema, jonka toisella puolella kiinnityslenkki. Pään alapuolella on alaspäin levenevä ("trapetsinmuotoinen") kenttä, jossa kaarevista urista muodostuvaa koristelua.

Kentän alapuolinen osa levenee edelleen ja siinä on kolmessa rivissä yhteensä 13 reikää. Reikien alapuolella ikään kuin pyrstösulkina neljä pitkää ja kapeaa ulkonemaa, joiden toisella puolella ulkonevissa levyissä kiinnitysreiät. Kahdessa kiinnitysreiässä on kiinni kupariseoslangasta taivutetut ketjunlenkit, kolmannessa kolmen lenkin pituudelta ketjua, jossa kaksi alinta ketjunlenkkiä on taivutettu nauhamaisesta kupariseoslevystä.

Esineen yläosa muistuttaa jossain määrin lähteessä Kivikoski 1973: Tafel 90, Abb. 798 kuvattua katkelmaa, joka tulkittu permiläisriipuksen osaksi.

Mitat 92,00 x 52,00 x 8,00 mm

21	<u>Sarjahelmi</u>	1 kpl, 10,20 g
	Kupariseoksinen sarjahelmi, koostuu kolmesta litistetyn pallon muotoisesta osasta.	
	Mitat 30,00 x 10,00 x mm	
22	<u>Sarjahelmi</u>	1 kpl, 11,30 g
	Kupariseoksinen sarjahelmi, koostuu kolmesta litistetyn pallon muotoisesta osasta.	
	Mitat 29,00 x 10,00 x mm	
23	<u>Sarjahelmi</u>	1 kpl, 6,50 g
	Kupariseoksinen sarjahelmi, koostuu kolmesta litistetyn pallon muotoisesta osasta.	
	Mitat 29,00 x 10,00 x mm	
24	<u>Sarjahelmi</u>	1 kpl, 5,70 g
	Kupariseoksinen sarjahelmi, koostuu kahdesta litistetyn pallon muotoisesta osasta.	
	Mitat 12,00 x 9,00 x mm	
25	<u>Sarjahelmi</u>	1 kpl, 10,50 g
	Kupariseoksinen sarjahelmi, koostuu neljästä litistetyn pallon muotoisesta osasta.	
	Mitat 34,00 x 11,00 x mm	
26	<u>Sarjahelmi</u>	1 kpl, 11,80 g
	Kupariseoksinen sarjahelmi, koostuu neljästä litistetyn pallon muotoisesta osasta.	
	Mitat 24,00 x 9,00 x mm	
27	<u>Sarjahelmi</u>	1 kpl, 7,70 g
	Kupariseoksinen sarjahelmi, koostuu kolmesta litistetyn pallon muotoisesta osasta.	
	Mitat 29,00 x 10,00 x mm	
28	<u>Sarjahelmi</u>	1 kpl, 4,30 g
	Kupariseoksinen sarjahelmi, koostuu neljästä soikion muotoisesta osasta.	
	Mitat 20,00 x 8,00 x 5,00 mm	
29	<u>Sarjahelmi</u>	1 kpl, 10,60 g
	Kupariseoksinen sarjahelmi	
	Mitat 25,00 x 11,00 x 8,00 mm	
30	<u>Sarjahelmi</u>	1 kpl, 6,80 g
	Kupariseoksinen sarjahelmi, koostuu neljä osasta, jotka ovat poikkileikkaukseltaan kulmista pyöristetyn neliön muotoisia.	
	Mitat 27,00 x 7,00 x mm	
31	<u>Punnus</u>	1 kpl, 18,20 g
	Ns. kaksoiskartiomainen punnus. Poikkileikkaukseltaan pyöreä ja pystyleikkaukseltaan päistään litistetyn matalan kaksoiskartion muotoinen. Esine on sulaessaan deformatunut. Esine on kokoonsa nähden painava.	
	Mitat 10,00 x 17,00 x mm	
32	<u>Miekan ponsi</u>	1 kpl, 276,10 g

- Rautainen miekan ponsi, iso ja painava. Kolmilohkoinen, Petersenin tyyppiä S.
Mitat 83,00 x 34,00 x 43,00 mm
- 33 **Miekan väistin** 1 kpl, 242,50 g
Rautainen miekan väistin. Poikkileikkaukseltaan soikea.
Mitat 80,00 x 33,00 x 18,00 mm
- 34 **Miekan säilä** 73,00 g
Säilänkatkelma. Veriuran leveys 17 mm. Paksuus mitattu säilän paksuimmasta kohdasta veriuran ja viisteen liitoksesta sekä veriuran keskeltä.
Mitat 77,00 x 41,00 x 5,00 mm
- 35 **Nuolenkärki** 1 kpl, 7,90 g
Ruodollinen nuolenkärkeä muistuttava rautaesine. Lehden toinen reuna puuttuu ja toisessa on kaksi lovea. Lehti on lattea, lyhyt ja leveä (lehden pituus 40 mm, paksuus 1 mm ja arvioitu alkuperäinen leveys noin 30 mm; ruodon pituus 35 mm, poikkileikkaus nelikulmainen, leveys 3 - 4 mm). Lehdessä erottuu puolin ja toisin lommoja. Lehti vaikuttaa teroittamattomalta. Voi myös olla jokin koristetaos.
Mitat 78,00 x 24,00 x 4,00 mm
- 36 **Veitsi** 1 kpl, 23,50 g
Kaksinkerroin väännetty veitsenterä, josta puuttuu kärki. Suorana kärjettömän veitsen pituus olisi noin 14 cm, josta noin 53 mm ruotoa. Terän leveys noin 13 mm.
Mitat 73,00 x 20,00 x 3,00 mm
- 37 **Pronssiesine** 1 kpl, 4,70 g
Ohutta kupariseospeltiä, yhdessä kulmassa pieni reikä. Toisella pinnalla kiinnittyneenä useaan kertaan taittunutta kupariseoslevyä (sulanut kiinni?).
Mitat 35,00 x 17,00 x 6,00 mm
- 38 **Pronssiesine** 1 kpl, 1,00 g
Kiilanmuotoinen katkelma ohutta kupariseospeltiä. Kappaleessa kaksi puhkaistua reikää.
Mitat 26,00 x 12,00 x 1,00 mm
- 39 **Niitti** 1 kpl, 12,70 g
Rautainen ns. veneniitti. Kannat enintään 15 mm leveät, varren paksuus 5 mm.
Kantojen väli 46 mm.
Mitat 55,00 x x mm
- 40 **Niitti** 1 kpl, 8,40 g
Rautainen ns. veneniitti. Toinen kanta tallella, kanta muodoltaan soikeahko.
Kannan leveys 20 mm, varren paksuus 4 mm. Kantojen väli 49 mm.
Mitat 57,00 x x mm
- 41 **Niitti** 1 kpl, 11,30 g
Rautainen ns. veneniitti. Toinen kanta tallella, kannan muoto kulmista pyöristetty suorakaide. Kanta 20 x 15 mm, varren paksuus 5 mm. Kantojen väli 35 mm.
Mitat 47,00 x x mm
- 42 **Niitti** 9,90 g
Rautainen ns. veneniitti. Toinen kanta suurimmaksi osaksi tallella, kannan muoto pyöreähkö. Kannan leveys 20, varren paksuus 5 mm. Kantojen väli 20 mm.
Mitat 31,00 x x mm
- 43 **Niitti** 1 kpl, 4,70 g
Rautaisen ns. veneniitin katkelma tai leveäkantainen takonaula. Kannan leveys 17 mm, varren paksuus 3 mm.

- Mitat 30,00 x x mm
- 44 **Naula** 2 kpl, 8,10 g
Kaksi poikkileikkaukseltaan suorakaiteista rautavartaan katkelmaa. Toinen selvä takonaulan katkelma, toinen (lyhyempi) takonaulasta tai -niitistä.
Mitat 57,00 x 4,00 x mm
- 45 **Rautaesine** 15,30 g
Kaarevan rautaesineen katkelma, jossa erottuu kaksi reikää (toinen reiänpuolikkaana katkelman toisessa päässä, toinen kaaressa ruosteen umpeuttamana) ja jonka toinen pää on väännetty kulmalle. Kaaren kupera reuna hieman koveraa reunaa paksumpi. Lisäksi samalla alanumerolla on luetteloitu epämääräinen pieni raudankappale.
Mitat 63,00 x 11,00 x 3,00 mm
- 46 **Rautaesine** 2 kpl, 53,10 g
Kaksi katkelmaa kaarevasta rautaesineestä (ehkä taottu hevosenkenkä). Kaaressa kaksi suorakaiteenmuotoista reikää. Kaaren kupera reuna selvästi paksumpi kuin kovera reuna.
Mitat 100,00 x 25,00 x 5,00 mm
- 47 **Hela** 1 kpl, 0,70 g
Ohuesta kupariseospellistä väännetty holkkimainen esine. Poikkileikkaukseltaan soikea, mutta on voinut litistyä. Sauma toisella kapealla kyljellä. Pelti alle 1 mm paksua.
- Mitat 11,00 x 5,00 x mm
- 48 **Pronssiesine** 1 kpl, 3,10 g
Kupariseoksesta tehty esine. Muuten suorakaiteenmuotoinen, mutta toisessa kapeassa päässä on epäsymmetrinen tylpähkö kärki. Toisella pinnalla selvä harja, joka kulkee esineen pituussuunnassa suunnilleen keskihalkaisijaa pitkin. Lähellä kärkimäistä päästä keskiharjalla pyöreä tappimainen kohouma.
Mitat 23,00 x 7,00 x 2,00 mm
- 49 **Metalliesine** 1 kpl
Metalliseoksesta tehty rengas, täysin symmetrinen ympyrä. Ulkopintaa kiertää jonkinlainen koristenauha, jossa kolmessa rivissä hyvin pieniä pisteitä. Sisäpinnalla kierteitä. Vaikuttaa koneellisesti valmistetulta. Renkaan kehän paksuus 1,5 mm ja korkeus 3 mm.
- 50 **Sulanut pronssi** 1 kpl, 6,00 g
Sulanutta kupariseosta, jossa kiinni palaneen luun pala.
- 51 **Sulanut pronssi** 15 kpl, 168,60 g
Erikokoisia sulaneen kupariseoksen möykkyjä.